

رساله‌ی حاضر، حاصل پژوهش‌های نگارنده در دوره‌ی کارشناسی ارشد رشته‌ی مهندسی عمران گرایش سازه است که در دی ماه سال ۱۳۸۹ در دانشکده‌ی فنی و مهندسی دانشگاه یاسوج به راهنمایی جناب آقای دکتر عبدالرضا زارع و دکتر شهاب‌الدین حاتمی از آن دفاع شده است و کلیه‌ی حقوق مادی و معنوی آن متعلق به دانشگاه یاسوج است.

دانشکده فنی و مهندسی
گروه مهندسی عمران

پایان نامه‌ی کارشناسی ارشد رشته‌ی مهندسی عمران گرایش سازه

توسعه روش مقاومت مستقیم برای مقاطع فولادی مرکب جوشی

اساتید راهنما:

دکتر عبدالرضا زارع

دکتر شهاب‌الدین حاتمی

پژوهشگر:

حسین دانش‌پژوه

دی ماه ۱۳۸۹

توسعه روش مقاومت مستقیم برای مقاطع فولادی مرکب جوشی

به وسیله‌ی:

حسین دانش‌پژوه

پایان نامه

ارائه شده به تحصیلات تکمیلی دانشگاه به عنوان بخشی از فعالیت‌های تحصیلی لازم برای اخذ
درجه‌ی کارشناسی ارشد

در رشته‌ی:

مهندسی عمران

در تاریخ ۱۳۸۹ / ۱۰ / ۱۴ توسط هیات داوران زیر بررسی و با درجه بسیار خوب به تصویب نهایی رسید.

۱- استاد راهنمای اول: دکتر عبدالرضا زارع با مرتبه‌ی علمی استادیار امضا

۲- استاد راهنمای دوم: دکتر شهاب‌الدین حاتمی با مرتبه‌ی علمی استادیار امضا

۳- استاد داور داخل گروه: دکتر حمید رحمانی با مرتبه‌ی علمی استادیار امضا

۴- استاد داور خارج از گروه: دکتر محمدعلی هادیانفرد با مرتبه‌ی علمی استادیار امضا

۵- مدیر گروه: دکتر محمدحسین بازاریار با مرتبه‌ی علمی استادیار امضا

دی ماه ۱۳۸۹

تقدیم به پدر و مادر دلسوزم

برادر مهربانم

و

همه دوستانم،

آنان که در راه درست قدم بر می‌دارند.

سپاسگذاری

هرکس کلمه‌ای به من بیاموزد، مرا بنده خود نموده است. امام علی (ع)

به تبعیت از این کلام آسمانی و بنا به وظیفه شاگردی از زحمات و عنایات خاص اساتید گرامی که با بذل دانش و بزرگواری همواره چراغ راهنما و مشوق و پشتوانه علمی و اخلاقی اینجانب بوده‌اند تشکر و قدردانی می‌نمایم. اکنون که این رساله به پایان رسیده است بر خود فرض می‌دانم که از استاد ارجمند جناب آقای دکتر عبدالرضا زارع و دکتر شهاب‌الدین حاتمی اساتید راهنما تشکر و قدردانی کنم و از تمام کسانی که مرا در روند انجام پژوهش و تدوین رساله حاضر یاری داده‌اند، تشکر و سپاس‌گذاری نمایم.

حسین دانش‌پژوه
دی‌ماه ۱۳۸۹

نام خانوادگی: دانش پژوه	نام: حسین
رشته و گرایش: مهندسی عمران – سازه	مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد
تاریخ دفاع: دی ماه ۱۳۸۹	اساتید راهنما: دکتر عبدالرضا زارع
	دکتر شهاب‌الدین حاتمی

توسعه روش مقاومت مستقیم برای مقاطع فولادی مرکب جوشی

روش مقاومت مستقیم (DSM)، اولین بار، به صورت یک دسته معادله، برای اعضای فولادی سردساخت در مشخصات آئین‌نامه AISI، ارائه شد که بعد از انجام تحقیقات گسترده به عنوان روشی طراحی برای اعضای فولادی سردساخت توسعه یافته است که از آن می‌توان بعنوان یک روش طراحی برای اعضای فولادی سرد-ساخت فشاری، خمشی، برشی، تیرستون‌ها و سوراخ‌دار استفاده کرد. در سالهای اخیر، سعی شده است که از DSM برای طراحی اعضای فولادی نوردشده فشاری و خمشی نیز استفاده گردد.

بر اساس آئین‌نامه فولاد ایران، استفاده از مقاطع با اجزای لاغر در اعضایی که تحت فشار یکنواخت هستند، به‌طور کلی منع گردیده و استفاده از آنها را منوط به بکارگیری از روش‌های طراحی آئین‌نامه‌های معتبر بین‌المللی می‌داند که به همین دلیل، ضرورت انجام تحقیق حاضر بر روی مقاطع لاغر جوشی بر مبنای روش توسعه‌یافته DSM احساس گردید.

فرآیند طراحی به روش DSM برای ستون‌هایی با مقاطع فولادی جوشی ساخته شده از ورق با اجزای لاغر تحت فشار یکنواخت مستلزم انجام آنالیز پایداری عددی بوده و نیازمند تعیین رفتار کمانش الاستیک عضو و استفاده از مجموعه اطلاعات کلی از منحنی‌های مقاومت نهایی برای پیش‌بینی مقاومت مقطع است. برای رسیدن به این اهداف از آئین‌نامه AISC و کلیات و محدودیت‌های آن در روند پایان‌نامه استفاده و نتیجه‌گیری گردیده است.

در این پژوهش، آنالیزهای متعدد خطی و غیرخطی با استفاده از نرم‌افزارهای ABAQUS و CUFSM برای مقاطع جوشی ساخته شده از ورق صورت گرفته و با بررسی پارامترهای مختلف طراحی روی مقاومت نهایی چنین مقطعی، از مزایای DSM برای آنالیز مقاطع فولادی جوشی ساخته شده از ورق در حالت‌های لاغر و غیرلاغر استفاده کرده و فرمول‌های طراحی ستون‌ها برای این نوع مقاطع ارائه گردیده و در نهایت با روش طراحی AISC مقایسه و نتیجه‌گیری شده است.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل اول: مقدمه	
۱-۱- مقدمه	۱
۲-۱- اهداف تحقیق	۵
۳-۱- روند انجام کار	۵
۴-۱- معرفی فصول پایان نامه	۵
فصل دوم: مروری بر کارهای گذشته	
۱-۲- مقدمه	۷
۲-۲- عضو فشاری سردساخت	۸
۳-۲- عضو خمشی سردساخت	۱۰
۴-۲- عضو فشاری و خمشی نوردشده	۱۴
۵-۲- سایر اعضا و مقاطع	۱۶
فصل سوم: تبیین مبانی AISC و DSM برای مقاطع فولادی لاغر	
۱-۳- مقدمه	۲۰
۲-۳- ناپایداری موضعی ورق	۲۰
۱-۲-۳- معادله دیفرانسیل ورق	۲۱
۱-۱-۲-۳- آنالیز FSM	۲۳
۲-۱-۲-۳- F_{CR} بدست آمده از آنالیز FSM	۲۳
۲-۲-۳- منحنی تنش- کرنش برای ورق تحت فشار	۲۶
۳-۲-۳- کمانش غیرالاستیک ورق	۲۷
۴-۲-۳- ضوابط AISC برای کمانش موضعی	۲۸
۵-۲-۳- رفتار پس کمانشی ورق ها	۲۹
۶-۲-۳- ضوابط AISC برای مقاومت پس از کمانش ورق	۳۱
۱-۶-۲-۳- ضرایب Q_s برای ورق های تقویت نشده (UP)	۳۲
۲-۶-۲-۳- ضرایب Q_a برای ورق های تقویت شده (SP)	۳۳
۷-۲-۳- اثر تنش های پسماند بر کمانش غیرالاستیک ستون ها	۳۳
۳-۳- مفهوم DSM	۳۵

۴۰.....	مزیت‌های DSM ۱-۳-۳
۴۰.....	مقایسه DSM و AISC برای مقاطع با اجزای لاغر ۴-۳
۴۱.....	کمانش غیرالاستیک ستون با مقاطع لاغر جوشی ۵-۳
۴۳.....	آنالیز غیرخطی مقاطع لاغر جوشی ۶-۳
۴۳.....	اعمال اثر عیب و نقص اولیه ۱-۶-۳
۴۵.....	مدل‌سازی آنالیز خطی و غیرخطی مقاطع لاغر جوشی ۷-۳
۴۶.....	روش مقاومت مستقیم برای مقاطع لاغر جوشی تحت فشار ۸-۳
۴۷.....	مد کمانش موضعی و اثر مقاومت پس از کمانش در مقاطع لاغر جوشی ۹-۳

فصل چهارم: راست‌آزمایی مدل‌های آنالیز

۴۸.....	مقدمه ۱-۴
۴۹.....	خصوصیات و مشخصات هندسی مقطع برای مدل ۱-۱-۴
۴۹.....	آنالیز CUFSM، ورودی‌ها و خروجی‌ها ۲-۱-۴
۵۶.....	نتیجه‌گیری از CUFSM ۳-۱-۴
۵۶.....	کاربرد در DSM ۲-۴
۵۶.....	مقاومت نهایی ستون به روش DSM ۱-۲-۴
۵۸.....	مقایسه نتیجه DSM با AISI ۲-۲-۴
۵۸.....	انجام آنالیز خطی با ABAQUS، ورودی‌ها و خروجی‌ها ۳-۴
۵۸.....	قسمت Part ۱-۳-۴
۵۸.....	قسمت Property ۲-۳-۴
۶۰.....	قسمت Step ۳-۳-۴
۶۰.....	قسمت Load ۴-۳-۴
۶۲.....	قسمت Mesh ۵-۳-۴
۶۲.....	قسمت Job ۶-۳-۴
۶۲.....	قسمت Run ۷-۳-۴
۶۴.....	قسمت Results ۸-۳-۴
۶۴.....	نتیجه‌گیری از آنالیز خطی ABAQUS ۹-۳-۴
۶۵.....	مقایسه نتیجه ABAQUS با CUFSM ۱۰-۳-۴

فصل پنجم: توسعه DSM برای مقاطع فولادی مرکب جوشی

۶۶.....	مقدمه ۱-۵
۶۷.....	هندسه و ابعاد مقاطع ۱-۱-۵
۶۷.....	خصوصیات مصالح مقاطع ۲-۱-۵
۶۹.....	انجام آنالیزهای CUFSM ۲-۵
۷۱.....	معیار انتخاب مقاطع ۳-۵
۷۲.....	مدل‌سازی مقاطع معیار انتخابی در ABAQUS ۴-۵
۷۲.....	پارامترهای کلی مدل‌سازی با ABAQUS ۵-۵
۷۳.....	مدل‌سازی آنالیز خطی با ABAQUS ۶-۵
۷۴.....	مدل‌سازی آنالیز غیرخطی با ABAQUS ۷-۵

۷۴.....	۱-۷-۵	مدل سازی غیرخطی کمانش بدون اثر تنش پسماند
۷۴.....	۲-۷-۵	مدل سازی غیرخطی کمانش با اثر تنش پسماند
۷۵.....	۸-۵	نتایج قابل ارائه از مدل سازی آنالیز غیرخطی کمانش
۷۵.....	۱-۸-۵	نتیجه مهم مورد نیاز از مدل سازی آنالیز غیرخطی کمانش
۷۶.....	۹-۵	تجزیه و تحلیل داده های تحقیق
۷۶.....	۱-۹-۵	روابط DSM بازنگری شده برای مقاطع لاغر جوشی در مد کمانش موضعی
۷۶.....	۱-۱-۹-۵	رابطه DSM با اثر تنش پسماند
۸۰.....	۲-۱-۹-۵	رابطه DSM بدون اثر تنش پسماند
۸۲.....	۲-۹-۵	روابط DSM برای مقاطع غیر لاغر جوشی در مد کمانش موضعی
۸۵.....	۱۰-۵	نتایج و بحث
۸۵.....	۱-۱۰-۵	یافته های تحقیق
۸۵.....	۱-۱-۱۰-۵	روابط DSM در حالت با تنش های پسماند
۸۶.....	۲-۱-۱۰-۵	روابط DSM در حالت بدون تنش های پسماند
۸۶.....	۲-۱۰-۵	محاسبه مقاومت نهایی مقاطع معیار از روابط پیشنهادی DSM
۸۷.....	۱-۲-۱۰-۵	مقاومت نهایی بدست آمده از روابط پیشنهادی DSM با اثر تنش پسماند
۸۸.....	۱-۲-۱۰-۵	مقاومت نهایی بدست آمده از روابط پیشنهادی DSM بدون اثر تنش پسماند
۸۹.....	۳-۱۰-۵	راستی نمایی نتایج حاصل از روابط پیشنهادی DSM با AISC
۹۰.....	۱-۳-۱۰-۵	روابط مربوط به ضرایب Q_s و Q_a طبق AISC
۹۲.....	۴-۱۰-۵	مقایسه نتایج حاصل از روابط پیشنهادی DSM با نتایج AISC
۹۳.....	۱-۴-۱۰-۵	بحث در مورد نتایج
۹۵.....	۵-۱۰-۵	بحث در مورد روابط پیشنهادی DSM برای مقاطع قوطی و H شکل
۹۶.....	۶-۱۰-۵	بحث در مورد روابط پیشنهادی DSM با روابط آئین نامه ای AISC
۹۸.....	۷-۱۰-۵	بحث در مورد نتایج مورد انتظار

فصل ششم: جمع بندی و پیشنهادات

۱۰۰.....	۱-۶	مقدمه
۱۰۰.....	۲-۶	نتیجه گیری
۱۰۲.....	۳-۶	پیشنهادات
۱۰۳.....		فهرست منابع
۱۰۷.....		پیوست ۱: نمودارهای مقاطع قوطی و H شکل بدست آمده از CUFSM
۱۱۹.....		پیوست ۲: نمودارهای مقاطع قوطی و H شکل بدست آمده از ABAQUS با اثر تنش پسماند
۱۳۳.....		پیوست ۳: نمودارهای مقاطع قوطی و H شکل بدست آمده از ABAQUS بدون اثر تنش پسماند
۱۴۷.....		پیوست ۴: نمونه ای از جزئیات محاسباتی مقاطع قوطی و H شکل با اثر تنش پسماند برای DSM
۱۵۳.....		پیوست ۵: نمونه ای از جزئیات محاسباتی مقاطع قوطی و H شکل بدون اثر تنش پسماند برای DSM
۱۵۹.....		پیوست ۶: تمامی فایل های اجرایی مقاطع قوطی و H شکل در حالت با و بدون تنش پسماند بر روی CD

فهرست جدول‌ها

عنوان	صفحه
جدول ۲-۱: خلاصه نتایج تنش‌های کمانشی مختلف.....	۱۴
جدول ۳-۱: ضریب کمانش موضعی k برای ورق با شرایط مختلف.....	۲۵
جدول ۳-۲: نسبت‌های حداکثر b/t برای اجزای تحت فشار مقاطع مختلف ساخته شده از ورق.....	۲۹
جدول ۳-۳: حداکثر نسبت‌های عرض به ضخامت در ورق‌های تقویت نشده.....	۳۲
جدول ۳-۴: روابط ارائه شده برای عیب و نقص‌های موضعی اولیه در اعضای فشاری.....	۴۴
جدول ۵-۱: ابعاد مقاطع با در نظر گرفتن ترکیب اجزای لاغر و غیرلاغر در اندازه‌های مختلف.....	۶۸
جدول ۵-۲: مقادیر نهایی بدست آمده از آنالیز CUFMS.....	۷۰
جدول ۵-۳: مقاطع معیار مورد بررسی.....	۷۱
جدول ۵-۴: خلاصه نتایج ABAQUS در حالت با تنش پسماند.....	۷۷
جدول ۵-۵: خلاصه نتایج پارامترهای DSM در حالت با تنش پسماند.....	۷۹
جدول ۵-۶: خلاصه نتایج ABAQUS در حالت بدون تنش پسماند.....	۸۰
جدول ۵-۷: خلاصه نتایج پارامترهای DSM در حالت بدون تنش پسماند.....	۸۱
جدول ۵-۸: نتایج بدست آمده از روابط DSM برای مقاطع قوطی شکل در حالت با تنش پسماند.....	۸۷
جدول ۵-۹: نتایج بدست آمده از روابط DSM برای مقاطع H شکل در حالت با تنش پسماند.....	۸۷
جدول ۵-۱۰: نتایج بدست آمده از روابط DSM برای مقاطع قوطی شکل در حالت بدون تنش پسماند.....	۸۸
جدول ۵-۱۱: نتایج بدست آمده از روابط DSM برای مقاطع H شکل در حالت بدون تنش پسماند.....	۸۸
جدول ۵-۱۲: خلاصه نتایج بدست آمده از محاسبات AISC برای مقاطع لاغر جوشی با اثر تنش پسماند.....	۹۱
جدول ۵-۱۳: خلاصه نتایج بدست آمده از محاسبات AISC برای مقاطع لاغر جوشی بدون اثر تنش پسماند.....	۹۱
جدول ۵-۱۴: مقاومت مجاز طراحی مقاطع معیار در فشار یکنواخت، در حالت با تنش پسماند.....	۹۲
جدول ۵-۱۵: مقاومت مجاز طراحی مقاطع معیار در فشار یکنواخت در حالت بدون تنش پسماند.....	۹۴

حالت با تنش پسماند:

جدول پ ۴-۱: مشخصات مربوط به آنالیز CUFMS مقطع Box 55x55 و محاسبه تنش‌های الاستیک.....	۱۴۷
جدول پ ۴-۲: مشخصات مربوط به آنالیز ABAQUS مقطع Box 55x55 و محاسبه پارامترهای DSM.....	۱۴۷
جدول پ ۴-۳: محاسبه مقاومت نهایی مقطع Box 55x55 به روش DSM پیشنهادی.....	۱۴۸
جدول پ ۴-۴: محاسبه مقاومت نهایی مقطع Box 55x55 به روش AISC.....	۱۴۹
جدول پ ۴-۵: محاسبه درصد خطا.....	۱۴۹
جدول پ ۴-۶: مشخصات مربوط به آنالیز CUFMS مقطع H 40x50 و محاسبه تنش‌های الاستیک.....	۱۵۰
جدول پ ۴-۷: مشخصات مربوط به آنالیز ABAQUS مقطع H 40x50 و محاسبه پارامترهای DSM.....	۱۵۰

- جدول پ ۴-۸ : محاسبه مقاومت نهایی مقطع H 40x50 به روش DSM پیشنهادی..... ۱۵۱
- جدول پ ۴-۹ : محاسبه مقاومت نهایی مقطع H 40x50 به روش AISC..... ۱۵۳
- جدول پ ۴-۱۰ : محاسبه درصد خطا..... ۱۵۳

حالت بدون تنش پسماند:

- جدول پ ۵-۱ : مشخصات مربوط به آنالیز CUFSM مقطع Box 45x45 و محاسبه تنش‌های الاستیک..... ۱۵۳
- جدول پ ۵-۲ : مشخصات مربوط به آنالیز ABAQUS مقطع Box 45x45 و محاسبه پارامترهای DSM..... ۱۵۳
- جدول پ ۵-۳ : محاسبه مقاومت نهایی مقطع Box 45x45 به روش DSM پیشنهادی..... ۱۵۴
- جدول پ ۵-۴ : محاسبه مقاومت نهایی مقطع Box 45x45 به روش AISC..... ۱۵۵
- جدول پ ۵-۵ : محاسبه درصد خطا..... ۱۵۵
- جدول پ ۵-۶ : مشخصات مربوط به آنالیز CUFSM مقطع H 50x50 و محاسبه تنش‌های الاستیک..... ۱۵۶
- جدول پ ۵-۷ : مشخصات مربوط به آنالیز ABAQUS مقطع H 50x50 و محاسبه پارامترهای DSM..... ۱۵۶
- جدول پ ۵-۸ : محاسبه مقاومت نهایی مقطع H 50x50 به روش DSM پیشنهادی..... ۱۵۷
- جدول پ ۵-۹ : محاسبه مقاومت نهایی مقطع H 50x50 به روش AISC..... ۱۵۸
- جدول پ ۵-۱۰ : محاسبه درصد خطا..... ۱۵۸

فهرست شکل‌ها

صفحه	عنوان
۲	شکل ۱-۱: نمونه‌هایی از اعضای سردساخت
۳	شکل ۱-۲: نمونه‌ای از آنالیزی FSM
۴	شکل ۱-۳: المان‌بندی روش آنالیزی نوارهای محدود و عناصر محدود
۴	شکل ۱-۴: نمونه‌ای از نمودار آنالیزی CUFSM
۸	شکل ۲-۱: مقایسه منحنی پیش‌بینی شده توسط روش DSM با نتایج آزمایشگاهی برای ستون‌ها
۹	شکل ۲-۲: شکل هندسی مقاطع ناودانی آزمایشگاهی
۹	شکل ۲-۳: شکل هندسی نمونه‌های آزمایشی
۱۰	شکل ۲-۴: نمونه‌ای از تست انجام شده در فشار محوری
۱۱	شکل ۲-۵: مقایسه منحنی پیش‌بینی شده توسط روش DSM با نتایج آزمایشگاهی برای تیرها
۱۱	شکل ۲-۶: مقایسه نتایج DSM با آنالیز FE روی تیرها با مقاطع C و Z شکل تحت مدهای موضعی و اعوجاجی
۱۲	شکل ۲-۷: نحوه شبیه‌سازی تست‌ها
۱۲	شکل ۲-۸: مقایسه نتایج DSM با نتایج آنالیز FE تحت مدهای موضعی و اعوجاجی
۱۳	شکل ۲-۹: نمونه‌ای از هندسه تیرهای فولادی سبک
۱۳	شکل ۲-۱۰: مقایسه نتایج مقاومت‌های برشی تیرهای فولادی سبک با معادلات DSM
۱۴	شکل ۲-۱۱: هندسه نمونه‌های آزمایشی
۱۵	شکل ۲-۱۲: مقایسه نتایج DSM با نتایج آزمایش‌ها
۱۵	شکل ۲-۱۳: نمونه‌ای از آنالیز FSM برای مقطع I شکل
۱۶	شکل ۲-۱۴: نتیجه مدل برای ستون با مقطع C شکل سوراخ‌دار تحت مدهای موضعی و اعوجاجی
۱۸	شکل ۲-۱۵: نمودار کنش و واکنشی C شکل تحت کمانش موضعی
۲۱	شکل ۳-۱: ورق مربع مستطیل تحت اثر نیروهای داخل صفحه و نیروهای برشی
۲۲	شکل ۳-۲: ورق چهار طرف مفصلی تحت بار گسترده فشاری یکنواخت N_x
۲۲	شکل ۳-۳: ضریب کمانش موضعی برای مقادیر مختلف r
۲۴	شکل ۳-۴: مقایسه ثابت‌های بدست آمده از آنالیز FSM با روابط پیشنهادی AISC در فشار یکنواخت
۲۶	شکل ۳-۵: ورق‌های sp و up در مقاطع فولادی
۲۷	شکل ۳-۶: رفتار ورق نازک و ضخیم تحت نیروی فشاری
۲۷	شکل ۳-۷: نمودار ایده‌آل تنش- کرنش برای فولاد نرمه معمولی
۲۸	شکل ۳-۸: نمایش بی‌بعد مقاومت ورق‌های تحت فشار
۳۰	شکل ۳-۹: توزیع تنش در ورق‌های تقویت‌شده و تقویت‌نشده قبل و بعد از کمانش موضعی
۳۱	شکل ۳-۱۰: توزیع تنش در ورق‌های تقویت‌شده و تقویت‌نشده در ناحیه مقاومت پس از کمانش
۳۴	شکل ۳-۱۱: توزیع تنش‌های پسماند در نیمرخ‌های نوردشده

- شکل ۳-۱۲: توزیع تنش‌های پسماند درمقاطع قوطی و H شکل ساخته شده از ورق براساس آئین‌نامه AISC ۳۴
- شکل ۳-۱۳: (الف) توزیع تنش در ورق (ب) توزیع تنش بعد از کمانش (ج) فرضیه فون کارمان براساس عرض موثر ورق ... ۳۵
- شکل ۳-۱۴: نمونه‌ای از مقطع کمانش یافته موضعی ۳۷
- شکل ۳-۱۵: نمونه‌ای از مقطع کمانش یافته اعوجاجی ۳۸
- شکل ۳-۱۶: نمونه‌ای از مقاطع کمانش یافته کلی ۳۹
- شکل ۳-۱۷: نمودار تنش- کرنش ناحیه غیرخطی ۴۱
- شکل ۳-۱۸: تئوری ضریب الاستیسیته مماسی انگسر ۴۱
- شکل ۳-۱۹: نمودار تنش- کرنش فولاد معمولی ۴۲
- شکل ۳-۲۰: نمودار شماتیک از رفتار دوگانگی تعادل ۴۵
- شکل ۳-۲۱: نمودار شماتیک از رفتار (الف) با تنش پسماند و (ب) بدون تنش پسماند یک جزء تحت فشار ۴۵
- شکل ۳-۲۲: اثر کمانش موضعی بر روی نمودار P- Δ بدست آمده از آنالیز غیرخطی FE ۴۷
- شکل ۴-۱: ایجاد مقطع و ورودی‌ها ۴۹
- شکل ۴-۲: خروجی ورودی‌ها ۵۰
- شکل ۴-۳: آنالیز مقطع و نمودار کمانش الاستیک آن تحت مدهای کمانشی مختلف ۵۱
- شکل ۴-۴: مد کمانشی موضعی الاستیک بحرانی در نقطه A با طول و ضریب بار مربوطه ۵۲
- شکل ۴-۵: مد کمانشی اعوجاجی الاستیک بحرانی در نقطه B با طول و ضریب بار مربوطه ۵۳
- شکل ۴-۶: مد کمانشی خمشی - پیچشی کلی در نقطه C با طول و ضریب بار مربوطه ۵۴
- شکل ۴-۷: مد کمانش خمشی کلی در نقطه D با طول و ضریب بار مربوطه ۵۵
- شکل ۴-۸: نمونه‌ای از مرحله Part ۵۹
- شکل ۴-۹: نمونه‌ای از مرحله Property ۵۹
- شکل ۴-۱۰: نمونه‌ای از مرحله Step ۶۰
- شکل ۴-۱۱: نمونه‌ای از مرحله Load ۶۱
- شکل ۴-۱۲: نمونه‌ای از اعمال شرایط تکیه‌گاهی در مرحله Load ۶۱
- شکل ۴-۱۳: نمونه‌ای از مرحله Mesh ۶۲
- شکل ۴-۱۴: نمونه‌ای از مرحله Job ۶۳
- شکل ۴-۱۵: نمونه‌ای از مرحله Run ۶۳
- شکل ۴-۱۶: نمونه‌ای از مرحله Results ۶۴
- شکل ۵-۱: هندسه مقاطع جوشی قوطی و H شکل ۶۷
- شکل ۵-۲: نمودار تنش- کرنش سه‌خطی فولاد نرمه معمولی ۶۸
- شکل ۵-۳: نمودار (طول موج- ضریب تنش) مقطع کمانش یافته در مدهای مربوطه برای هر نقطه از طول ستون ۷۰
- شکل ۵-۴: توزیع تنش‌های پسماند در مقاطع قوطی و H شکل ساخته شده از ورق برای آنالیز ۷۲
- شکل ۵-۵: نمونه‌ای از مش‌بندی منظم المان محدود در مقاطع H و قوطی شکل ۷۳
- شکل ۵-۶: مدل شماتیک شرایط تکیه‌گاهی و بارگذاری ستون با مقطع H شکل ۷۳
- شکل ۵-۷: نمونه‌ای از آنالیز خطی ABAQUS برای مقطع H 40x50 در مد موضعی و کلی ۷۴
- شکل ۵-۸: نمودار LPF مقطع Box 40x40 به همراه رفتار پس کمانشی آن ۷۶
- شکل ۵-۹: نمودار مربوط به آنالیز CUFSM مقطع Box 10x5 غیرلاغر ۸۲
- شکل ۵-۱۰: نمودار مربوط به آنالیز CUFSM مقطع H 10x10 غیرلاغر ۸۲
- شکل ۵-۱۱: نمودارهای LPF و P- Δ مربوط به آنالیز ABAQUS مقطع Box 10x5 غیرلاغر با تنش پسماند ۸۳
- شکل ۵-۱۲: نمودارهای LPF و P- Δ مربوط به آنالیز ABAQUS مقطع H 10x10 غیرلاغر با تنش پسماند ۸۳
- شکل ۵-۱۳: نمودارهای LPF و P- Δ مربوط به آنالیز ABAQUS مقطع Box 10x5 غیرلاغر بدون تنش پسماند ۸۴

- شکل ۵-۱۴: نمودارهای LPF و P- Δ مربوط به آنالیز ABAQUS مقطع H10x10 غیر لاغر بدون تنش پسماند... ۸۴
- شکل ۵-۱۵: باز توزیع تنش در یک قسمت از سلول ستون لاغر کمانش یافته موضعی ۹۴
- شکل ۵-۱۶: نمودار مربوط به رابطه پیشنهادی DSM برای مقاطع قوطی شکل ۹۵
- شکل ۵-۱۷: نمودار مربوط به رابطه پیشنهادی DSM برای مقاطع H شکل ۹۵
- شکل ۵-۱۸: نمودار مربوط به روابط پیشنهادی DSM برای مقاطع قوطی و H شکل ۹۶
- شکل ۵-۱۹: منحنی طراحی AISC برای مقاطع لاغر تحت فشار یکنواخت بر مبنای فاکتور Q ۹۷
- شکل ۵-۲۰: نمودار مربوط به مقایسه بین معادلات پیشنهادی DSM با روابط طراحی AISC برای مقاطع لاغر قوطی شکل ۹۷
- شکل ۵-۲۱: نمودار مربوط به مقایسه بین معادلات پیشنهادی DSM با روابط طراحی AISC برای مقاطع لاغر H شکل ۹۸
- شکل ۵-۲۲: نمودار P- Δ آنالیز غیر خطی کمانش برای مقطع Box70x70 با اثر تنش پسماند ۹۹
- شکل ۵-۲۳: نمودار P- Δ آنالیز غیر خطی کمانش برای مقطع Box70x70 بدون اثر تنش پسماند ۹۹
- شکل پ ۱-۱: نمودار خروجی مقطع B ۳۵x۲۵ از آنالیز CUFSM ۱۰۷
- شکل پ ۱-۲: نمودار خروجی مقطع B ۳۵x۳۵ از آنالیز CUFSM ۱۰۷
- شکل پ ۱-۳: نمودار خروجی مقطع B ۳۵x۳۰ از آنالیز CUFSM ۱۰۷
- شکل پ ۱-۴: نمودار خروجی مقطع B ۴۰x۲۵ از آنالیز CUFSM ۱۰۷
- شکل پ ۱-۵: نمودار خروجی مقطع B ۴۰x۳۰ از آنالیز CUFSM ۱۰۸
- شکل پ ۱-۶: نمودار خروجی مقطع B ۴۰x۴۰ از آنالیز CUFSM ۱۰۸
- شکل پ ۱-۷: نمودار خروجی مقطع B ۴۵x۴۵ از آنالیز CUFSM ۱۰۸
- شکل پ ۱-۸: نمودار خروجی مقطع B ۵۰x۵۰ از آنالیز CUFSM ۱۰۸
- شکل پ ۱-۹: نمودار خروجی مقطع B ۵۵x۵۵ از آنالیز CUFSM ۱۰۹
- شکل پ ۱-۱۰: نمودار خروجی مقطع B ۶۰x۶۰ از آنالیز CUFSM ۱۰۹
- شکل پ ۱-۱۱: نمودار خروجی مقطع B ۶۵x۶۵ از آنالیز CUFSM ۱۰۹
- شکل پ ۱-۱۲: نمودار خروجی مقطع B ۷۰x۷۰ از آنالیز CUFSM ۱۰۹
- شکل پ ۱-۱۳: نمودار خروجی مقطع B ۷۵x۷۵ از آنالیز CUFSM ۱۱۰
- شکل پ ۱-۱۴: نمودار خروجی مقطع H ۲۰x۴۰ از آنالیز CUFSM ۱۱۰
- شکل پ ۱-۱۵: نمودار خروجی مقطع H ۲۰x۴۵ از آنالیز CUFSM ۱۱۰
- شکل پ ۱-۱۶: نمودار خروجی مقطع H ۲۰x۵۰ از آنالیز CUFSM ۱۱۰
- شکل پ ۱-۱۷: نمودار خروجی مقطع H ۲۵x۴۰ از آنالیز CUFSM ۱۱۱
- شکل پ ۱-۱۸: نمودار خروجی مقطع H ۲۵x۴۵ از آنالیز CUFSM ۱۱۱
- شکل پ ۱-۱۹: نمودار خروجی مقطع H ۲۵x۵۰ از آنالیز CUFSM ۱۱۱
- شکل پ ۱-۲۰: نمودار خروجی مقطع H ۳۰x۴۰ از آنالیز CUFSM ۱۱۱
- شکل پ ۱-۲۱: نمودار خروجی مقطع H ۳۰x۴۵ از آنالیز CUFSM ۱۱۲
- شکل پ ۱-۲۲: نمودار خروجی مقطع H ۳۰x۵۰ از آنالیز CUFSM ۱۱۲
- شکل پ ۱-۲۳: نمودار خروجی مقطع H ۳۵x۳۵ از آنالیز CUFSM ۱۱۲
- شکل پ ۱-۲۴: نمودار خروجی مقطع H ۳۵x۴۵ از آنالیز CUFSM ۱۱۲
- شکل پ ۱-۲۵: نمودار خروجی مقطع H ۳۵x۵۰ از آنالیز CUFSM ۱۱۳
- شکل پ ۱-۲۶: نمودار خروجی مقطع H ۴۰x۳۰ از آنالیز CUFSM ۱۱۳
- شکل پ ۱-۲۷: نمودار خروجی مقطع H ۴۰x۳۵ از آنالیز CUFSM ۱۱۳
- شکل پ ۱-۲۸: نمودار خروجی مقطع H ۴۵x۴۰ از آنالیز CUFSM ۱۱۳
- شکل پ ۱-۲۹: نمودار خروجی مقطع H ۴۰x۴۰ از آنالیز CUFSM ۱۱۴

مقدمه

۱-۱- مقدمه:

تا به امروز، روش‌های طراحی متعددی برای رسیدن به مقاومت نهایی اعضای مختلف فشاری تحت مدهای کمانش موضعی، اعوجاجی و کلی بدون در نظر گرفتن ترکیب مختلف آنها ارائه شده است. روش‌هایی که بر پایه محاسبه عرض‌های موثر اجزای تشکیل‌دهنده مقطع، منجر به تعیین مقدار تنش طراحی مربوطه می‌شد. با پیچیده شدن مقاطع، محاسبات عرض‌های موثر مقطع زمان‌بر و دشوار می‌گردد که برای غلبه بر این مشکلات، روش جدیدی بنام روش مقاومت مستقیم^۱ (DSM) نهادینه گشت که می‌توانست به راحتی رفتار مدهای کمانشی را با در نظر گرفتن اثر عملکرد متقابل بین مدی بیان نماید. گسترش DSM برای بررسی پایداری موضعی مقاطع فولادی نوردشده در حالی ادامه یافت که عموماً" استفاده از مقاطع لاغر موضعی برای طراحی در اعضای مختلف نوردشده خودداری می‌گردید که در واقع، این منع منجر به نادیده گرفتن بحث ذخیره پس کمانشی مقاطع می‌شد. به دلیل همین نقیصه که حتی در آئین‌نامه فولاد ایران هم مشاهده می‌شود، توسعه روش DSM برای طراحی اعضای فشاری با مقاطع لاغر ساخته شده از ورق از اهمیت زیادی برخوردار می‌گردد و ضرورت انجام تحقیق در این زمینه را فراهم می‌نماید.

در این فصل، سعی بر این است تا کلیاتی از DSM را، به عنوان روش طراحی مورد استفاده در اعضای سردساخت بیان و برای اعضای فولادی جوشی ساخته شده از ورق تعمیم داده شود. روش DSM، بر پایه یک آنالیز منطقی، اولین بار در اعضای فولادی سردساخت از طریق استفاده مستقیم از راه‌حل‌های کمانش الاستیک عضو در آئین‌نامه^۲ AISI [۲] بوجود آمده است [۱]. نمونه‌هایی از اعضای فولادی سردساخت در شکل ۱-۱ نشان داده شده است.

¹ Direct Strength Method

² American Iron and Steel Institute

شکل ۱-۱- نمونه‌هایی از اعضای سردساخت

توسعه این روش، زمینه‌های لازم جهت انجام تحقیقات مهم در طراحی اعضای فولادی مختلف با مقاطع فشرده، غیرفشرده و لاغر را فراهم کرده است. به گونه‌ای که به مهندسين اجازه می‌دهد تا با تعیین همه ناپایداری‌های الاستیک برای کل مقطع اعم از کمانش‌های موضعی و کلی و همچنین با تعیین لنگر یا باری که منجر به تسلیم مقطع می‌شود، بتوانند بطور مستقیم مقاومت مقطع را تعیین کنند. به عبارت بهتر بار و لنگر اسمی مقطع، P_n و M_n تابعی از بار و لنگر جاری شدن مقطع، P_y و M_y و بار و لنگر بحرانی موضعی، P_{cr1} و M_{cr1} و بار و لنگر بحرانی کلی، P_{cre} و M_{cre} می‌باشد. به طور ساده:

$$M_n = f(M_{cr1}, M_{cre}, M_y) \quad (1-1)$$

$$P_n = f(P_{cr1}, P_{cre}, P_y)$$

روش مقاومت مستقیم، DSM توسعه‌ای است برای استفاده از منحنی‌های ستون‌ها و تیرها در کمانش کلی مقطع با در نظر گرفتن ناپایداری‌های کمانش موضعی آن، بعلاوه ایجاد فرصتی است برای در نظر گرفتن ظرفیت پس از کمانش مقطع و بررسی کنش-واکنش‌های ایجاد شده در مدهای کمانش کلی و موضعی که به صورت محدودیت‌هایی در نحوه آنالیز نرم‌افزاری ظهور می‌یابد. به طور خلاصه می‌توان گفت DSM بر پایه روش نوارهای محدود^۱ (FSM) استوار است که شامل آنالیز پایداری کمانش الاستیک عضو و فهم رفتار خطی و حتی غیرخطی مقطع می‌باشد. در شکل ۱-۲ نمونه‌ای از آنالیز FSM آمده است:

¹ Finite Strip Method